

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică“ se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Banca Poporală“ Dej, „Beregsana“, „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Boșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“ Miercurea, „Cassa de păstrare“ Seliște, „Chiorana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunata“, „Doina“, „Economia“ Cokalm, „Economul“, „Făgetana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Grănițerul“, „Hașegana“, „Hondoleana“, „Hunedoara“, „Industria“, „Iulia“, „Lipovana“, „Lugoșana“, „Luceafărul“, „Mercur“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Nădlăcana“, „Nera“, „Olteana“, „Oraviceana“, „Patria“, „Plugarul“, „Poporul“, „Racoșana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“, „Timișana“, „Ulpiana“, „Unirea“, „Victoria“, „Vlădeasa“, „Zărândeana“, „Zlăgnea“, „Agricola“ însoțire economică de magazin și anticipațiuni, Hunedoara.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—.

DIRECTOR
IOAN I. LĂPĂDATU.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IX.

Sibiiu, 14 Iulie 1907.

Nr. 28.

Adunarea plenară a secțiunilor „Asociațiunii“

și

Adunarea „Solidarității“.

Două adunări ale două instituții mai mari și însemnate românești vor avea loc în zilele aceste în Sibiiu.

Anume: pe Duminică în 14 Iulie n. a. c. este convocată adunarea plenară a Secțiunilor „Asociațiunii“, iar pe 16 l. c. Adunarea generală de constituire a însoțirii „Solidaritatea“, asociațiunea institutelor noastre financiare.

Secțiunile „Asociațiunii“ s’au inactivat în anul 1900. Ele sunt în număr de cinci:

- a) secțiunea literară;
- b) secțiunea istorică;
- c) secțiunea de științe naturale și fizice;
- d) secțiunea școlară;
- e) secțiunea economică.

Luptând cu greutățile începutului, lucrările secțiunilor sunt până acum de puțină însemnătate; să sperăm însă că ele vor găsi calea cea adevărată și că vor desvoltă pe viitor o activitate tot mai folositoare în interesul „Asociațiunii“ și a poporului nostru.

Din aceste secțiuni pe noi ne interesează mai mult: secțiunea economică ale cărei lucrări și al cărei scop sunt înrudite mai de aproape cu lucrările și scopurile foii noastre.

În §. 15 al „Regulamentului general al secțiunilor științifice-literare ale Asociațiunii“ scopul secțiunii economice este normat astfel:

„a) va urmări desvoltarea economică a poporului român pe toate terenele economiei naționale și va iniția dispozițiuni pentru înaintarea acelei desvoltări; prin editarea de publicațiuni, prin prelegeri și ajutorarea înființării de asociațiuni economice, va stărui pentru ameliorarea

rarea sistemului economic al poporului nostru și pentru îmbrășosarea de noue ramuri ale economiei;

b) va iniția înființarea de școli profesionale și va conlucra la organizarea și susținerea lor;

c) va îngriji de culegerea, publicarea și exploatarea datelor statistice referitoare la stările economice ale poporului român;

d) va iniția expozițiuni economice și va face propuneri pentru burse în diferitele ramuri economice;

e) va urmări literatura economică, va iniția premii în acest ram și va cenzura scrierile economice intrate la concursurile Asociațiunii.

Secțiunea economică în lucrarea sa va căuta să rămână în continuă și intimă coatinere cu societățile și corporațiunile economice ale Românilor din patrie, va sprijini activitatea acestora și le va cere conlucrarea la întreprinderi noue“.

Din acest program frumos și destul de vast secțiunea a încercat până acum să realizeze unele puncte; însă cu puțin succes. Anume și-a propus ca în viitorul cel mai de aproape să adune:

1. Datele statistice mai însemnate referitor la starea economică și culturală a poporului nostru; în acest scop a și compus un chestionar.

2. A încercat să adune date statistice despre cualificațiunea în privința economică a învățătorilor noștri

3. A început să se intereseze de înființarea unei școli economice românești.

4. A stăruit pentru scrierea unor publicațiuni economice pe sama țaranului.

5. Mai mult însă și-a concentrat activitatea asupra inițierii prelegerilor populare în despărțămintele „Asociațiunii“.

Acesta e și punctul cel mai luminos al activității sale de 7 ani.

Prelegerile economice în despărțăminte s’au pus la cale din inițiativa secțiunii economice. Ea a dat directivă sănătoasă și uniformă acestor prelegeri prin programa ce

s'a executat în anul 1906 și prin aceea care se coctinuă în anul curent.

Despre prelegerile ținute în anul 1906 s'a scris în coloanele acestei foi. Despre prelegerile din anul crt, ce sunt încă în curgere, se va da, precum credem, o icoană completă cu altă ocazie.

De astădată putem spune că prelegerile aranjate de „Asociațiune“ din inițiativa și pe baza planului dat de secțiunea economică se dovedește tot mai mult a fi una din cele mai binecuvântate lucrări ale „Asociațiunii“.

În acest an prelegerile economice în despărțăminte arată un progres vădit față de anul trecut prin împrejurarea că se țin în mai multe despărțăminte și în mai multe comune decât în anul trecut. Ele se disting și prin programe mai variate decât în anul trecut, programe executate de un număr mai mare de conferențieri și prin un zel vrednic de toată lauda a acestor conferențieri și a domnilor directori ai despărțămintelor.

În acest an se disting prin ținerea prelegerilor despărțămintele: Abrud, Agnita, Bistrița, Blaj, Brad, Brașov, Dobra, Hațeg, Mercurea, Oravița, Orăștie, Săliște, Sibiu, Șimleu și Zernești.

A doua problemă a „Asociațiunii“, sprijinită de secțiunea economică a fost colaborarea unor membrii ai secțiunii la revista populară „Țara Noastră“.

Afară de aceste în sinul secțiunii se pregătesc 4 broșuri pentru Biblioteca populară a „Asociațiunii“, anume: *Băncile și poporul* de membrul ei dl I. I. Lăpădatu, *alta despre Mașini în agricultură* de membrul ei d-nul I. Chirca, *a treia despre Nutrețurile artificiale* de dl I. F. Negruțiu și *a patra Sfaturi și pilduiri despre ridicarea la înflorire prin sine a unei comune ajunse la ticăloșie*.

Din cele înșirate până aci se vede că, deși nu mult, dar secțiunea economică a Asociațiunii totuș a început să lucreze și încă în o direcțiune practică și foarte folositoare, am putea zice neapărat trebuincioasă, popoului nostru.

Dacă această secțiune va continua să desvoalte și perfecționeze începutul de activitate de care am vorbit, ea va aduce servicii reale în interesul progresului nostru.

Să sperăm că lucrările și hotărârile ședințelor plene din 14 și 15 l. c. vor da impuls „Asociațiunii“ și secțiunilor ei îndeosebi secțiunii economice, pentru o activitate mănoasă și binecuvântată.

* * *

Ne întorcem acum la *Adunarea generală de constituire a însoțirii „Solidaritatea“, asocia-*

țiune de institutе financiare, care va avea loc în Sibiu la 16 Iulie n. a. c.

Este vorba de o asociațiune a băncilor românești, cari până acum au lucrat, mai mult sau mai puțin, răslețe și cari pe viitor, prin mijlocirea însoțirii comune a băncilor noastre, prin „Solidaritatea“, vor stărui să fie ocrotite și îngrijite toate interesele materiale și morale ale lor.

Toți pașii trebuincioși s'au făcut pentru în adunarea din 16 l. c. societatea aceasta să se poată constitui, să se poată da statutelor societății text definitiv și să se poată alege direcțiunea și comitetul de supraveghiere, cari toate sunt prevăzute în convocarea făcută din partea dlui prezident al fondatorilor.

„Solidarității“ i-s'a dat forma unei însoțiri în temeiul art de lege XXXVII din 1875, fiindcă în împrejurările actuale aceasta este singura modalitate prin care băncile noastre se pot asocia pentru apărarea intereselor lor de tot felul, asociare a cărei necesitate nicidecum nu s'a simțit mai mult decât acum

Însoțirea aceasta are de bază principiul ajutorului reciproc. Fiecare bancă are să participe la acțiunea comună conform puterilor sale. Fiecare bancă poate deci să cumpere una sau mai multe cote fundamentale. Dar este în interesul însoțirii și al băncilor în special ca cotele să fie cât mai număroase, pentrucă în acest caz activitatea ei să devină cât mai bogată în rezultate practice și binefăcătoare.

Să sperăm că și băncile cari până la adunarea de constituire nu au subscris cote, se vor mai socoti și vor subscrie și ele, aducând fiecare jertfă după măsura puterii de care dispune, fără să rămână nici măcar una la o parte. O astfel de bancă, sigur, nu și-ar înțelege nici interesele ei și nici interesele generale ocrotite și promovate de către Asociațiunea băncilor.

Dorim cel mai deplin succes adunării generale de constituire a mult promițătoarei însoțirii „Solidaritatea“ institutelor financiare românești. S.

Prima jumătate a anului.

Speranțele nutrite de unele cercuri financiare pe baza experiențelor lor din trecut și profetiriile câtorva scriitori celebri, specialiști în materie de finanțe, (Leroy-Beaulieu și alții) că scumpetea de bani, ce s'a resimțit deja în ultimele luni ale anului 1906, va dispărea succesiv în cursul primei jumătăți a anului 1907 și vor fi iarăș stări normale în piața de bani -- s'au dovedit

a fi prea optimiste. Semestrul, ce tocmai s'a încheiat, nu numai că n'a adus vre-o ameliorare durabilă a situației pieței internaționale de bani, ci din contră a fost destul de bogat în evenimente, cari au neliniștit și ținut în nesiguranță lumea financiară.

Cel mai însemnat dintre acestea, în ce privește consecuențele sale, este criza financiară, ce a izbucnit în America încă în primele luni ale anului curent. Provocată în parte și de măsurile legislative, ce guvernul american a aflat de necesar a lua pentru a mai înfrâna încâtva speculațiunile excesive, ce se făceau în piețele americane cu valorile diferitelor întreprinderi și a preveni după putință o criză generală, ce inevitabil avea să vină pe urma planurilor fantastice, mai ales ale întreprinderilor de căi ferate — criza amintită, cu toate apartenențele ei: deprecierea valorilor, număratoase insolvențe și falimente, și-a avut efectul ei defavorabil și asupra piețelor europene. Mai simțitor a fost atinsă dintre acestea, piața londoneză, angajată cu sume enorme în valori americane, și a căreia situație devenise într'un anumit timp atât de critică, încât Banca Angliei, aceasta primă bancă de emisiune a Europei, s'a văzut nevoită a cere sucurs dela Banca Franciei, în forma unui împrumut de aur.

Cum în acelaș timp, cu toată calmarea spiritului de întreprindere, Germania încă nu încetă a absorbi prin număratoasele și înfloritoarele sale întreprinderi industriale mari cantități de mijloace lichide, Londra și Berlinul, altădată două piețe ale etalonului redus, au ajuns a operă o bună parte a semestrului, cu un etalon oficial de 6% și 7%.

Chiar și Banca Franciei, aceasta cea mai conzervativă bancă de emisiune a Europei, s'a simțit îndemnată a-și urcă pe la mijlocul lui Martie a. c. etalonul cu $\frac{1}{2}\%$ la $3\frac{1}{2}\%$, pe care-l menține de atunci incoace neschimbat.

Singură Banca Austro-Ungară a ținut întreg semestrul expirat cu tenacitate la etalonul de $4\frac{1}{2}\%$, deși situația ei nicidecât n'a fost ușoară, dacă vom conzideră marea diferență, ce se arată câte odată între ea și celelalte mari bănci de emisiune din Europa.

Prea natural, că între astfel de împrejurări anormale etalonul privat încă a fost supus la fluctuațiuni și s'a menținut în general la un nivel mai înalt decât altădată, nu numai în străinătate, ci și la noi, unde băncile mari din capitală, discontorii privați, în vederea situației piețelor externe de bani, și-au impus aproape întreg semestrul mari rezerve la plasarea mijloacelor lor disponibile. Rezerva aceasta și-a aflat și-și află explicarea și în faptul, că în urma scumpetei banilor în străinătate, mari cantități de valori ungare, efecte de stat, ca și private, plasate acolo cu interese mici, au început a se reîntoarce acasă, unde tot din cauza rentabilității prea mici, plasarea lor se poate face numai cu anevoie.

În butul situației încordate a pieței financiare însă ori poate tocmai în urma etalonului urcat ce a dominat în tot decursul semestrului trecut și care a con-

tribuit la creșterea venitului de interese, băncile mari de reescont, cu legături de afaceri vechi și întinse, își vor încheia bilanțul primei jumătăți a anului curent, după toată probabilitatea, cel puțin tot așa de favorabil, dacă nu chiar mai favorabil, ca în anul trecut.

O situație mai grea au avut în trecutul apropiat, în urma scumpetei banilor, instituttele de bani mai mici din provincie, în categoria cărora cad, aproape fără excepțiune, și băncile noastre. Acestea în ramul hipotecar au fost nevoite a-și sistă operațiunile aproape cu totul, condițiunile grele ale băncilor hipotecare, o urmare și aceasta a situației generale financiare, făcându-le cessionările aproape imposibile. Iar în ramul escontului, între împrejurări normale mai lucrativ, concurența mare numai în puține ținuturi va fi îngăduit o urcare a etalonului față de clienți, astfel că instituttele de bani de cele mai multeori au trebuit să se mulțamească numai cu un câștig minimal. Cu toate acestea, credem, că nici instituttele de bani din provincie nu au motiv a fi în general nemulțamite cu rezultatele primei jumătăți a anului, căci acestea abia vor fi rămas îndărătul rezultatului aceleiaș perioade a anului trecut.

Ce privește viitoarea dezvoltare a evenimentelor pe piața de bani, este greu a face o prognoză sigură; după părerea dominantă în cercurile financiare însă, conziderând apropierea sezonului de toamnă și a campaniei de cereale, mai curând ne putem aștepta la o apropiată urcare a etalonului, decât la reducerea lui.

C. P.

Legea despre cec.

Aproape în toate statele culte europene circulația cecului, a acestui important și excelent mijloc de circulațiune indigenă și internațională, este normată prin lege sau pe cale a se normă în timp apropiat pe cale legislativă. De acestea din urmă se ține și Ungaria, care, lipsită până acum de o lege despre cec, va avea creată o astfel de lege probabil deja la toamnă, căci ministrul de justiție, precum anunțăm și la alt loc al Revistei noastre, a prezentat în zilele trecute camerei ungare, între alte proiecte de legi de natură economică, și un proiect de lege despre cec.

Iată cari sunt dispozițiunile mai esențiale ale acestui proiect de lege de interes și pentru cetitorii noștri și băncile noastre.

Conform proiectului de lege cecul este o asignațiune și încă o asignațiune de tot specială, ce o liberează emitentul asupra unui bon al său. Pentru a putea fi conziderată ca cec, asignațiunea aceasta trebuie să fie trassată asupra unei firme, care conform registrului comercial, se ocupă în mod profesional cu afaceri de bancă. Va să zică capacitate de cec pasivă au numai băncile, resp. instituttele de bani și bancherii, în care privință proiectul de lege este în perfectă consonanță cu noua lege austriacă despre cec.

O altă chestiune importantă și mult discutată în anchetele, ce au premers alcătuirii proiectului de lege a fost, fixarea termenului de prezentare al cecului, de observarea căruia depinde dreptul de regres, ce asigură legea proprietarului cecului. Termenele de prezentare sunt fixate în proiect cu toată precisiunea și anume cu 8 zile pentru cecurile indigene, 15 zile pentru cecurile emise în una din statele europene și 30 zile pentru cele emise în statele extraeuropene. În modul acesta ultimul termen final de prezentare este evident din însuș textul cecului, ceea ce înlesnește totodată trecerea cecului prin mai multe mâni. Proiectul admite și așa numite cecuri de compensațiune, cari pot fi prezentate la Cassele de compensațiune (Clearinghouse).

O parte foarte importantă a proiectului este capitolul, care regulează drepturile persoanelor, ce stau în legătură de cec unele cu altele: a emitentului, proprietarului și trassatului.

Trassatul este responsabil numai față de emitent, proprietarul însă se poate întoarce, în caz când cecul nu s'ar rescumpără, numai față de emitent resp. indossanți. Prin urmare o inacțiune directă a trassatului din partea proprietarului n'are loc.

Ce privește motivele așa numitei desonorări proiectul enunță principiul, că trassatul are să refuze rescumpărarea cecului, dacă are cunoștință că emitentul este în concurs. Proiectul statuiază mai departe principiul irevocabilității cecului din partea emitentului față de trassat, principiu în vigoare și în celelalte state, cu excepțiunea Angliei. Proiectul admite numai două cazuri de excepțiune și anume când revocarea se face după expirarea termenului de prezentare, sau în caz când cecul nu s'ar fi prezentat spre plată în termenul fixat. Scopul acestei dispoziții este să îndemne pe proprietar la prezentarea la timp a cecului.

O chestiune asemenea mult controversată este chestiunea, că cine are să poarte dauna în cazuri de falzificare a cecurilor, mai ales atunci, când nici una dintre părțile contractante (ori organele lor) nu sunt vinovate de vre-o întrelăsare ori nu s'au făcut altcum culpabile. Proiectul enunță pentru cazul schițat principiul că consecuențele falzificării privesc pe trassatul, iar pe emitent numai dacă s'a făcut vinovat de oarecare neglijență; asemenea este responsabil emitentul pentru faptele impiegaților săi, cărora le-a incredințat manipularea cecurilor.

Un capitol special se ocupă cu taxele de timbru ale cecurilor. Dorința cercurilor interesate ca circulația cecurilor să fie scutită de orice taxe de timbru, probabil din motive fiscale, nu s'au împlinit, căci proiectul prevede menținerea taxelor de timbru de până acum, de 4 fil. pentru cecuri indigene și 10 fil. pentru cecuri din străinătate.

Se speră, că noua lege despre cec, a căreia dispoziții corespund cerințelor moderne, va contribui în măsură însemnată la popularizarea acestei instituțiuni în cercuri cât mai largi ale lumii comerciale și financiare.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 11 Iulie 1907.

După *ultimo* situația pieții internaționale se părea mai favorabilă, dar aceasta a fost numai o apariție momentană. În Germania, în urma cererilor guvernului, care a absorbit băncii imperiale prin bonurile de tezaur mijloacele menite a facilita circulațiunea, s'au scumpit iarăș banii, urcându-se discontul privat până la $4\frac{3}{4}\%$, pentru a scădea mai pe urmă iarăș la $4\frac{5}{8}\%$ și $4\frac{1}{2}\%$. O reducere a etalonului în Berlin pare însă imposibilă, și lumea e mulțămită, dacă se va putea menține pentru durată etalonul actual. Situația băncii imperiale arată în 7 crt. încă un contingent de bilete supus la dare de peste 200 milioane M., deci o reducere față de ultimo Iunie de 130 milioane M., dar o situație mult mai rea decât la 7 Iulie a. tr., când banca avea o rezervă de bilete de 89 milioane M. Anglia a primit transporturi considerabile de aur din Transvaal, dar a făcut și expedițiuni mari cu deosebire în Egipt. În genere procurarea materiilor brute: bumbac, cereale etc., în urma prețurilor urcate, consumă mai multe mijloace decât în trecut.

Pe piața internă încă se vede puțină îmbunătățire în urma plăților de până acum, deși intratele la banca de emisiune au fost destul de mari. Banca austro-ungară avea la 7 crt. numai o rezervă de bilete de 45 milioane cor. față de 33.7 milioane supuse la dare în săptămâna trecută, și 131.39 milioane coroane bilete libere de dare la 7 Iulie a. tr. Pe piață și acum domnește o mare rezervă și disconturile stau încordate.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„*Drăganul*“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Beiuș și-a ținut, precum am anunțat și noi la timpul său, adunarea generală de constituire, la 26 Iunie a. c. Capitalul societar s'a fixat cu K 200,000 și prima direcțiune a fost compusă din următorii domni: A. Antal, Dr. C. Pap, A. Ghera, V. Pop, S. Cristea, Dr. I. Ciordaș, Dr. I. Iacob, Dr. G. Murășan și Dr. C. Popoviciu. În comitetul de supraveghiere au fost aleși d-nii: N. Fabian, G. Ardelean, Moise Nyeș și V. Babi.

„*Lăpușana*“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni înființată în Lăpușul-ung. (comit. Solnoc-Dobâca) și-a început activitatea la 1 crt.

Capitalul societar este fixat cu K 70 000 și direcțiunea se compune din d-nii: Vasile Muste, protopop, Vasile Duma, prot., ambii în Lăpuș; Ioan Oltean, Suciul-de-sus, Grigore Popescu, Suciul-de-jos, Nicolae German, Rohia, Ioan Perhoița, Dobricul-Lăpușului, toți patru preoți și Anton Gentea, hotelier în Lăpuș.

Oficiali sunt: director dl Vasile Muste, contabil dl Nicolae German și cassar dl Anton Gentea.

„*Sebeșana*“, cassă de păstrare pe acțiuni în Caransebeș a deschis în comuna Glimboaca (com. Caraș-Severin) o *expozitură*.

LEGISLAȚIUNE.

Trei proiecte de legi. In ultimele zile ale săptămânei trecute ministrul de justiție a prezentat camerei ungare *trei* proiecte de legi: 1. *despre transcrierea întreprinderilor comerciale*, 2. *despre modificarea și completarea legii execuționale* și 3. *despre cec* cari însă vor ajunge la pertractare toate trei numai în toamna anului curent.

Legea despre transcrierea afacerilor comerciale este chemată a ocroti în măsură mai mare interesele creditorilor, decât cum o face aceasta de prezent legea noastră comercială.

Conform proiectului celce ia asuprași, prin contract, o afacere comercială, acela va fi responsabil pentru toate acele obligamente ale vânzătorului, cari derivă din întreprindere și despre cari a avut cunoștință ori pe lângă precauțiunea cerută dela un comerciant regulat a putut afla pe timpul încheierii contractului (§. 1). Ba dacă cumpărătorul primește afacerea dela soția sa proprie sau dela rudenile cele mai apropiate, înșirate în proiect, atunci este responsabil fără nici o restricțiune pentru obligamentele vânzătorului (§. 2). Acest §. conține cea mai însemnată dispoziție a proiectului de lege, de altcum foarte scurt. El va pune capăt la număratoase abuzuri, ce se pot face și se și fac azi, când comercianții își vând peste noapte afacerea la soțiile ori rudenile lor mai apropiate, adaugă la vechia firmă cuvântul „succesor” și-și înșală în modul acesta creditorii. Elementele cinstite ale negustorilor vor primi cu bucurie proiectul acesta, căci împlinește o veche dorință a lor.

Proiectul privitor la *modificarea și completarea legii execuționale* conține următoarele modificări mai esențiale: Inmulțește în măsură însemnată și mai ales în interesul micilor proprietari, numărul obiectelor scutite de execuțiune, va să zică, cari nu pot fi secuestrate. Anume nu se pot secuestră în viitor, conform proiectului, *vitele de povară și uneltele agricole* necesare pentru cultivarea unei moșii de cel puțin 12 jug. catastrale pământ arător. *Vitele de povară și uneltele agricole* ale proprietarilor de peste 12 jug. se pot secuestră, dar nu se pot vinde prin licitație în timpul dela 15 Martie până la 15 Noemvrie. Mai importantă decât aceasta este dispoziția umană, care scutește de secuestru *mobiliile de casă și de bucătărie* ale executului și căsenilor săi, (vase pentru fiert mâncare, tăcămurile etc.).

Cu ocaziunea secuestrării trebuie să i-se lase afară de aceasta executului atâția bani gata, câți se recer ca să-și poată plăti chiria locuinței pe un pătrar de an pentru sine și căsenii săi. Salarul nesequestrabil al funcționarilor publici proiectul îl urcă la K 2000, al funcționarilor privați la K 1000.

Cum vedem din acestea proiectul pregătește mari înlesniri celor cu avere modestă și celor săraci.

Ceialaltii §§. simplifică și ieftinesc procedura la licitații. La pretenziuni sub K 50 noua lege suprîmă cu totul cheltuielile advocaționale în procedura execuțională. La licitațiile imobiliare vor încetă multe abuzuri prin faptul, că proiectul prevede urcarea vadiului dela 10% la 20%.

Proiectul de lege referitor la cec fixează recerintele esențiale, ce trebuie să le conțină cecul, pentru a naște obligamente. Regulează modul și timpul prezentării pentru plată și al plății, drepturile și datorințele participanților la afacerile de cec, regresul de plată, ce se poate porni pe baza cecului, prescripțiunea cecului etc.

Aceasta lege va contribui probabil mult la desvoltarea afacerilor de cec, atât de importante din punct de vedere național-economic.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

În *Ungaria*. Conform raportului publicat de ministerul ung. de agricultură la finea lunii lui Iunie situațiunea sămănăturilor și peste tot a împrejurărilor agricole în țară se prezintă astfel:

....Prospectele recoltei *grâului de toamnă și de primăvară* în diferitele regiuni ale țării sunt următoarele: în *stânga Dunării* situația s'a ameliorat, spicele sunt mari, și formarea grăuntelui este satisfăcătoare dar paiul este mic. În *dreapta Dunării* sămănăturile s'au copt grabnic în urma ferbințelilor dela sfârșitul lui Iunie și dela începutul lui Iulie, ploile ultime au fost favorabile formării spicului și grăuntelui; secerișul s'a început. *Între Dunăre și Tisa* desvoltarea spicului și a grăuntelui s'a ameliorat mult; secerișul s'a început în unele locuri. În *dreapta Tisei* desvoltarea spicului s'a ameliorat numai puțin, sămănăturile sunt mici și rari. În *stânga Tisei* situația parte s'a ameliorat, parte a rămas neschimbată, secerișul s'a început. În *regiunea dintre Dunăre, Tisa și Murăș* deasemenea s'a ameliorat încâtva situația. În *comitatele ardeline* paiul este foarte scurt, dar spicul frumos, mare. Formarea grăuntelui în partea cea mai mare este satisfăcătoare. În genere se speră o recoltă mijlocie.

Prospectele recoltei *săcării de toamnă și de primăvară, cum și ale îndoiturilor (mestecăturilor)* mai în toate regiunile țării sunt mijlocii sau slab mijlocii, sămănăturile sunt rari și paiul mic, iar desvoltarea grăuntelui s'a ameliorat încâtva pretutindeni. Secerișul s'a început.

Și seceratul *orzului de toamnă* s'a început. Recolta în unele părți este chiar mijlocie bună. Cualiitatea este satisfăcătoare. Prospectele recoltei *orzului de primăvară* s'au ameliorat; dar totuș recolta va fi mai slabă decum se sperase.

Mai puțin sunt indestuliti agricultorii cu desvoltarea *ovășului*, care, ce e drept, s'a ameliorat în unele locuri, dar s'a deteriorat în cea mai mare parte.

Prospectele recoltei cerealelor la 30 Iunie sunt prezentate în cifre astfel:

	Terit. cultiv. în jug. cat.	Mijlocia rec. per jug. cat. în măji metr.	Recolta totală în măji metr.	Recolta din 1906 în măji metr.
cu grâu	5.544,244	5.97	33.122,800	53.725,631
„ săcară	1.818,118	5.66	10.306,500	14.150,811
„ orz	1.937,600	6.61	12.812,100	15.185,554
„ ovăș	1.914,418	5.88	11.270,900	12.734,349

Adecă față de anul trecut:

Grâu	mai puțin cu	20.602,831	măji metriche
Săcară	„	3.844,311	„
Orz	„	2.373,454	„
Ovăș	„	1.463,449	„

Recoltarea și treeratul *rapitei* s'a făcut în partea cea mai mare. Rezultatul este, pecum eră de așteptat, diferit; în privința calității este însă satisfăcător și parte bun.

Cucuruzul se desvoaltă în general frumos, în unele locuri rapid. Cucuruzul târziu și cel sămănat de a doua oară a rămas îndărăt în desvoltare și a suferit din

cauza ferbințelilor. Cucuruzul peste tot promite recoltă bună.

Cartofii timpurii se desvoaltă bine; asemenea și cei târzii.

Legumile s'au înviorat prin ploii și acum se desvoaltă rapid.

Păstăioasele prosperează în mod satisfăcător; au însă trebuință de ploaie.

Varza se desvoaltă bine; dar și ea are trebuință de ploaie.

Hemeiul se desvoaltă satisfăcător.

Meiul și hrișca timpurii stau ceva mai bine decât cele târzii, dar au trebuință de ploaie.

Cânepa și inul sunt dese și cresc rapid, dar trunchiul lor de obicei e scurt. Ele însă au lipsă de ploaie.

Plantațiunile de tutun cresc rapid; totuși desvoltarea lor este împiedecată în unele locuri prin secetă.

Napii de zahăr și de nutreț nu se desvoaltă satisfăcător pretutindeni. În unele locuri însă ei stau bine.

Nutrețurile artificiale, anume *trifoiul și luțerna* din cauza secetei nu sunt destul de satisfăcătoare. *Măzărichea de nutreț* s'a cosit în cele mai multe locuri cu rezultat mijlociu. Desvoltarea *mohorului și cucuruzului de nutreț* este paralizată de secetă.

Livezile au dat recoltă mijlocie.

Pășunilor le-a stricat mult seceta. Ploaia este foarte de dorit.

Viile vor da în general cel mult o recoltă mijlocie. Recoltă satisfăcătoare vor da viile în regiunile dintre Tisa și Dunăre, în dreapta și stânga Tisei și în regiunea dintre Murăș, Tisa și Dunăre.

Pomi în general vor da recoltă slabă.

În *România*, atât recolta grâului cât și a celorlalte cereale s'au îndreptat în mare parte în urma ploilor din Maiu și Iunie; recolta *grâului* în acest an va fi mijlocie ca producțiune și calitate.

Dacă toamna va fi lungă și călduroasă *recolta de porumb* va fi destul de bună.

Celelalte sămănături, ca și *livezile* s'au ameliorat în urma ploilor.

În *celelalte țări ale Europei și în Statele-Unite ale Americii* atât sămănăturile de toamnă cât și cele de primăvară s'au mai îndreptat în urma ploilor.

Producțiunea generală însă și mai ales a grâului în tot cazul fiind mai mică în acest an, prețul grâului va trebui să crească în raport cu producțiunea și calitatea grânelor.

*

Cursuri practice de viierit. Ministrul de agricultură anunță că din 5—17 August a. c. se vor ține cursuri practice de viierit în Budapesta pentru calificarea preoților și învățătorilor, dându-le spre acest scop ajutor de câte K 70. Petițiunile, provăzute cu timbru de o coroană, se vor înainta ministrului, anume preoții le vor înainta direct iar învățătorii prin mijlocirea inspectorilor școlari regești. În rugare să se arete etatea, unde sunt aplicați și cunoștința de limbi.

De dorit ar fi ca și preoți și învățători de ai noștri să participe la acest curs.

*

Primul congres al însoțirilor de lăptărit din Ungaria se va ține în Pécs la 1 și 2 Sept. a. c. cu următorul program: 1. Desfacerea controlului legal asupra însoțirilor de lăptărit din cercul de activitate al judecătoriei ceruale. 2. Controla comerțului de lapte și măsurile necesare legale în scop de a restrânge falsificarea laptelui. 3. Aprovizionarea orașelor mai mari cu lapte. 4. Organizația regnicolară a economiilor de lăptărit și a însoțirilor de lăptărit. 5. In-

fluința manipulării laptelui asupra venitului în economia lăptăritului. 6. Influența manipulării laptelui asupra laptelui și asupra produselor din lapte; rolul curățeniei în pregătirea untului și a cașului. 7. Valorizarea produselor laterale ale lăptăritului. S.

CRONICA.

Activitatea inspectorilor industriali în 1905. Asupra activității desvoltate de inspectorii industriali în 1905 ministrul de comerț a publicat de curând o dare de seamă voluminoasă. Conform acesteia s'au inspectat în 1905 6565 stabilimente de fabrică, dintre cari 656 au lucrat fără motoare. Numărul total al motoarelor a fost de 9701, dintre cari 5222 motoare cu vapori, 2507 motoare de apă și turbine, 728 mașini explozive și 1244 motoare electrice, cari toate laolaltă au reprezentat 380.082 puteri de cai. Numărul impiegaților celor 6565 stabilimente inspectate a fost de 232,235, anume 16,911 funcționari comerciale și tehnici, 207,082 lucrători de fabrică și 8242 ucenicii. După gen 191,363 bărbați, 40,872 femei; după etate 210,821 preste etatea de 16 ani și 21,414 sub etatea de 16 ani. Numărul cazurilor de accidente s'a redus în 1905. Asigurați au fost contra accidentelor la 1664 de stabilimente 162,618 lucrători, cu 24,227 mai mulți decât în 1904, în total 60,36% ale totalității lucrătorilor. În 3030 de stabilimente au primit locuință gratuită 21,419 familii și 3131 lucrători necăsătoriți; în 822 stabilimente au primit 11,914 lucrători locuri de dormit și în 1945 stabilimente 32,769 lucrători lemne de foc și luminat. Numărul tovarășilor de conzum a fost de 49 cu 933 membri; casse de păstrare s'au aflat la 17 stabilimente; medic propriu au avut 31 de stabilimente cu 81,280 lucrători.

Greve și excludări dela lucru au fost 286 (în 1904 183) și numărul greviștilor s'a urcat la 38,539, fără aceia, cari din necesitate n'au lucrat și al căror număr s'a urcat la 8000 zidari și la 12,000 lucrători de fer și metal. Grevele au ținut în total 12,275 zile. Zilele de lucru pierdute de lucrătorii de specialitate se urecă la 1,620,000, ceea ce corespunde la un câștig pierdut de circa K 6.500,000.

*

Suboficieri activi în serviciul Băncii imperiale germane. Banca imperială germană, care administrează hârtii de valoare de peste 3½ miliarde marce, neputând răzbi cu personalul propriu detașarea cupoanelor scadente acum la semestru, a recuierat spre scopul acesta ajutor militar, un număr mare de suboficieri activi, recomandați de autoritățile militare ca oameni vrednici de încredere.

*

Monete noue à K 5. Nu de mult s'au prezentat atât camerei ungare, cât și celei austriace câte un proiect de lege privitor la baterea a noue monete de argint à K 5. Din monetele de K 5 se află puține în circulațiune, deși în multe părți, mai ales în ținuturi cu muncitorime număroasă, ele sunt foarte populare. De primadată s'au bătut monete à K 5 în 1899 și 1900, și anume în valoare de K 64 mil. din care sumă i-a revenit Ungariei K 19,2 mil., iar Austriei K 44,8 mil. Argintul necesar la baterea monetelor s'a luat din depozitul băncii de emisiune și au câștigat din monetizare: guvernul austriac K 5,06 mil. și cel ungar K 2,18 mil. Acum se pun în circulațiune din nou K 64 mil. à K 5, argintul cărora asemenea îl fur-

nisează banca de emisiune. Câștigul acestei operațiuni este același ca și în trecut. Prin procedura celor două guverne rezerva de argint a băncii scade și acoperirea metalică de aur crește. Banca adevărată primește de la stat pentru argintul furnizat bani de hârtie, va să zică crește rezerva ei de bilete scutite de contribuție, dar scade în aceeași proporție contingentul ei de bancnote supuse la contribuție, ceea ce însă nu este de importanță, pentru că între împrejurările actuale abia se va epuiza în timp apropiat rezerva de bancnote supuse la contribuție. Operația financiară amintită este va să zică de folos pentru că sporește deoparte mijloacele materiale ale băncii de emisiune, iar de altă parte le aduce celor două state un câștig de câteva milioane.

Posta Redacțiunii.

Dlui L. P. în Băița. Un cambiu al căruia text tipărit diferă, în ce privește limba, de textul scris, este la tot cazul defectuos și reescontă nu se poate. Poate fi însă primit și un astfel de cambiu, mai ales dacă se tractează de o sumă mai mică și debitorul este plătitor punctuos, la care nu este rizic, să ajungă cauza la proces. Dar și în cazul acesta, considerând că blancheta de cambiu este nemțească și textul este scris ungurește, nu credem să se ivească dificultăți la improprie; când ar fi întors: blancheta ungurească și textul scris nemțeste — poate!

Sumar.

Adunarea plenară a secțiunilor „Asociațiunii” și Adunarea „Solidarității”. — Prima jumătate a anului. — Legea despre cec. — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale:* „Drăganul”, „Lăpușana”, „Sebeșana”, Caransebeș. — *Legislațiune:* Trei proiecte de legi. — *Agricultură:* Situațiunea agricolă, Cursuri practice de viierit, Primul congres al însoțitorilor de lăptărit din Ungaria. — *Cronică:* Activitatea inspectorilor industriali în 1905, Suboficieri activi în serviciul Băncii imperiale germane. Monete nouă à K 5. — Poșta redacțiunii.

Cursul pieții Sibiiu din 12 Iulie 1907.

	se cump.	se vând.
Galbini	K 11.25	11.35
Lei (bilete)	95.—	95.40
Lei (argint)	94.—	95.—
Marce (hârtie sau aur)	117.50	117.95
Napoleond'or	19.14	19.24
Lire turcești (aur)	21.55	21.75
Sovereigns	23.90	24.10
Ruble (hârtie)	251.—	252.50
Ruble (argint)	244.—	247.—

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 10 Iulie 1907.

	per 100 kg. vinde	
Grâu de Bănat	21.80—22.80	
„ „ Tisa	22.35—24.15	
„ „ Pesta	22.03—23.10	
„ „ Alba-reg.	22.30—23.05	
„ „ Bacica,	21.90—22.90	
Secară	16.75—17.10	
Orz	13.55—14.40	
Ovės	15.75—16.40	
Porumb	12.10—12.30	
Rapiță,	33.20—33.60	
Slănină (clisă)	127—141.—	
Untură de porc B.-Pesta	144—145.—	

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 10 Iulie 1907.

V A L O R I		Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, scut. de dare	111.25	111.70
4	„ „ Cor. „ „ „	93.—	93.30
3 1/2	„ „ „ „ „ „ „	81.45	82.80
—	Impr. cu premii à 100 fl.	190.50	192.—
4	„ p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	143.—	146.—
3	Impr. p. regul. Porților de fier	76.80	76.50
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone	100.75	100.50
4	„ rurale ungare	93.35	94.—
4	„ „ croato-slav.	—	96.50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. in cor, Mai-Nov., sc. de dare	97.80	97.75
4	„ „ „ „ Ian.-Iulie „ „ „	97.75	97.75
4-2	„ „ „ „ în hârtie, Febr.-Aug. „ „ „	98.60	99.50
4-2	„ „ „ „ argint April-Oct.	98.70	99.50
4	Losuri din 1860 à fl. 500.—	151.25	153.—
4	„ „ 1860 à fl. 100.—	204.—	211.—
—	„ „ 1864 à fl. 100.—	251.75	256.—
4	Renta austr. aur, scut. de dare	115.95	116.50
4	„ „ Cor. „ „ „	97.85	97.75
3 1/2	„ „ de invest. „ „ „	86.80	—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1906, sc. de dare	91.75	93.—
5	„ „ Viena	102.75	—
6	„ bulgar p. căi ferate din 1889 à frs 125	120.20	120.—
4	Imprumut Temes-Bega din 1897	92.50	92.75
D. Serisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	97.50	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	99.—	99.—
4	„ „ 50 ani în coroane	100.20	100.20
4	Banca comer. ung. Pesta în fl.	100.05	100.75
4 1/2	„ „ „ „ in cor.	95.—	95.50
4 1/2	Obl. com. banca ung. Pesta cu 10% premie repl. 60 ani	104.50	106.—
4	Seris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	95.—	95.50
4	Obl. com. „ „ „ „ in cor	94.90	95.25
4	Obl. com. „ „ „ „ in cor	94.90	95.—
4	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—	108.50
4	Seris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar in cor.	94.50	95.—
4	Banca hipotecară ungară in cor.	100.25	100.50
4 1/2	„ „ „ „ „ „	94.50	91.50
4	Obl. cu premii Banca ung. hip. à K 100	—	118.50
5	„ Albina“, Sibiu	—	101.—
4 1/2	„ „ „ „ „ „	—	100.—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiu,	100.75	101.—
4	„ „ „ „ Brașov	95.75	96.—
4 1/2	„ „ „ „ „ „	101.50	101.50
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu,	101.—	101.—
4	„ „ „ „ „ „	95.50	95.50
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din 1880 à fl. 100	269.—	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din 1889 à fl. 100	274.50	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	245.—	246.—
2	„ „ „ „ sâmbesc à fres 100 —	101.50	105.—
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	257.—	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5.—	22.20	24.—
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100.—	433.—	434.—
—	Buda, comuna à fl. 40.—	197.—	202.—
—	Pálffy, à fl. 40.—	180.—	180.—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10.—	46.50	46.—
—	„ „ ungară, à fl. 5.—	29.50	28.75
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100.—	466.—	485.—
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5.—	—	9.35
—	Lozuri „Jó sziv“, à fl. 4.—	—	11.—
F. Valute.			
	Galbini imper pr. bucată	11.39	11.43
	20 franci aur	19.16	19.18
	20 marce aur	23.58	23.60
	Sovereigns pr bucată	24.07	—
	Ruble hârtie per bucată	2.52	2.53
	100 Marce hârtie	117.95	118.07
	100 franci hârtie	—	96.05
	100 lire hârtie	95.90	96.05
	100 lei hârtie	—	95.50

Bursa de București.

Cursul din 10 Iulie 1907.

Rentă amort., impr. 185 mil. din 1903, 5%	vinde	Lei	102
" " " 274 " " 1890, 4%	"	"	92 ³ / ₄
" " " 180 " " 1898, 4%	"	"	89 ¹ / ₄
" " " seria A. și B. din 1905, 4%	"	"	89 ⁷ / ₈
" " " convertită din 1905, 4%	"	"	89 ⁷ / ₈
Obligațiile Credit. județian și comunal 5%	"	"	102 ¹ / ₂
Serisuri fonciare rurale 5%	"	"	99 ³ / ₈
" " " 4%	"	"	89
" " " urb București 5%	"	"	98 ⁵ / ₈
" " " " Iași . . . 5%	"	"	94 ³ / ₄

„SENTINELA”, institut de credit în Satul-nou.

CONCURS.

Un **practicant** absolut de școalele comerciale află îndată aplicare la institutul „Sentinela” cu salariu anual de K 800 - 1000. Ofertele cu documente în copie să se trimită direcțiunii institutului până în 15 Iulie a. c.

Satul-nou (Réva-Ujfal) în 30 Iunie 1907.

Nr. 83 [2—2]

Direcțiunea.

„ALBINA”

institut de credit și de economii în Sibiu.

Publicațiune.

In sensul art. de lege XXXVI din anul 1876 § 29.

1. Suma scrisurilor fonc. puse în circulațiune cu ziua de 30 Iunie 1907 face K 5.619,000.—

2. Pretenziunile institutului de împrumuturi hipotecare, cari servesc de acoperire a acestor scrisuri fonciare sunt de „ 7.306,285·12

3. Valoarea hipotecelor luate de bază la susnumitele împrumuturi hipotecare este de „ 28.344,034.—

4. In sensul §. 97 din statute „fondul special” pentru asigurarea scrisurilor fonciare e de 500,000.— acesta e indus în cont separat și plasat în următoarele efecte publice:

Nom. K	6,400.—	Sorti de stat din 1860 cu 4%
" "	6,200.—	Obligațiuni cu premii ale băncii ung. hipot. cu 4%,
" "	4,600.—	Sorti de ale împrumut. pt. regul. Tisei cu 4%,
" "	1,800.—	Sorti de ale împrumut. pt. regul. Dunărei din 1870 cu 5%,
" "	6,000.—	Obligaț. cu premii de ale institut. austr. priv. de credit fonc. cu 3%,
" "	104,000.—	Scrisuri fonciare Ungar. Landes-Central-Sparcassa cu 4 ¹ / ₂ %,
" "	18,200.—	Scrisuri fonciare Pester ungar. Commercial-Bank cu 4 ¹ / ₂ %,
" "	200,000.—	Obligațiuni comunale Pester ungar. Comercial Bank cu 4%,
" "	196,000.—	Obligațiuni comunale Pesti hazai első takp. egyes. cu 4%,
" "	4,000.—	Acțiuni de ale Institutului de credit fonciar pt. proprietarii mici din Ungaria cu 5%.

Sibiu, 6 Iulie 1907.

Nr. 85 (1—1)

Direcțiunea.

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.

Asigurări pe viață în toate combinațiile.

Asigurări pentru cazuri de accidente.

Asigurări contra pagubelor prin grindină.

Asigurări contra infracției (furt prin spargere de casse și locuințe).

Nr. 2 (28—52)

Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea hipotecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovărășii economice.

„BISTRIȚIANA”, institut de credit în Bistrița.

CONVOCARE.

Prin aceasta invităm pe domnii acționari ai institutului de credit și economii „Bistrițiana” la o

adunare generală extraordinară,

care se va ținea Mercuri, în 14 August a. c. st. n. în localul institutului la 10 oare înainte de amiază.

Obiectele de pertractat sunt:

1. Constituirea biroului.
2. Urcarea capitalului societar prin emisiunea de acții nouă.
3. Alegerea unui membru în direcțiune.
4. Crearea unor posturi de funcționari.
5. Eventuale propuneri intrate la timp.

Bistrița, la 6 Iulie 1907.

Nr. 86 (1—1)

Direcțiunea.

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

Ioan I. Lăpădatu

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.